

Vedenie
17.05.2023

Správa o činnosti a hospodárení UP Archív STU za rok 2022

Predkladá: **Ing. Oľga Matúšková**
poverená výkonom funkcie kvestora

Vypracovala: **PhDr. Mária Boriková**
poverená riadením ÚP Archív STU

Zdôvodnenie: Podľa plánu vedenia STU

Návrh uznesenia: STU berie na vedomie Správu o činnosti UP Archív STU za rok 2022

Správa o činnosti Archívu STU za rok 2022

Archív Slovenskej technickej univerzity v Bratislave je odborným informačným pracoviskom, ktorého hlavným poslaním je odborné spracovávanie, uchovávanie, ochrana a sprístupňovanie písomných, fotografických a audiovizuálnych dokumentov vzniknutých z činnosti STU, jej fakúlt a ostatných súčastí. Podľa organizačnej štruktúry STU patrí Archív STU medzi pracoviská s celouniverzitnou pôsobnosťou a je riadený kvestorkou STU. Podľa zákona o archívoch a registratúrach je v štruktúre archívov Slovenskej republiky zaradený medzi verejné špecializované archívy a metodicky je riadený Odborom archívov a registratúr Ministerstva vnútra SR.

Financovanie Archívu STU ako centrálne financovanej súčasti STU sa v sledovanom období uskutočňovalo prostredníctvom neúčelovej prevádzkovej dotácie Rektorátu. Minoritný diel financií bol z vlastných zdrojov získaných z úhrady nákladov za služby a vydávanie správnych informácií.

Stav zamestnancov

V roku 2022 Archív STU zabezpečoval plnenie úloh nasledovnými zamestnancami:

PhDr. Mária Boriková – plný pracovný úväzok, poverená riadením Archívu STU

Mgr. Adriana Káňovičová – plný pracovný úväzok

Mgr. Martin Durbák – plný pracovný úväzok

Mgr. Markéta Pálffyová – plný pracovný úväzok.

Práca Archívu STU bola v roku 2022 ovplyvnená situáciou spôsobenou pandémiou koronavírusu, kedy v čase od 3. januára 2022 do 31. marca 2022 čiastočne pôsobil archív formou výkonu práce z domácnosti, od 1. apríla 2022 opäť prešiel na riadnu prevádzku, teda na plný výkon práce na pracovisku.

Činnosť Archívu STU možno v sledovanom období rozdeliť na štyri hlavné oblasti:

1. Metodická činnosť MV SR, predarchívna starostlivosť, kontakty s inými archívmi a vedeckými inštitúciami
2. ochrana, preberanie, evidencia a sprístupňovanie archívnych dokumentov
3. využívanie archívnych dokumentov
4. odborná kultúrno-propagačná činnosť.

1. Metodická činnosť MV SR, predarchívna starostlivosť, kontakty s inými archívmi a vedeckými inštitúciami

V januári prebehol proces vytvorenia osobného prostredia STU pre nového pracovníka Mgr. M. Durbáka, ktorý zabezpečuje komunikáciu s Ministerstvom vnútra SR pri elektronickom vyradovaní registratúrnych záznamov rektorátu a celouniverzitných pracovišť.

V priebehu roka 2022 bol uskutočnený presun archívnych dokumentov z vyradovacieho konania na Stavebnej fakulte, ktoré prebehlo v predchádzajúcom roku.

Bol podaný návrh na čiastkové vyradenie registratúrnych záznamov Fakulty chemickej a potravinárskej technológie (Útvar ľudských zdrojov) na Odbor archívov a registratúr MV SR. Na základe rozhodnutia OAR MV SR boli registratúrne záznamy preradené do Archívu STU, resp. na trvalo zničené.

Ukončené bolo vyradovacie konanie z Účelového zariadenia Študentské domovy a jedálne, ktoré začalo ešte v roku 2021 a bolo zdržané z dôvodu odchodu zodpovedného pracovníka. V 2. polroku sa ukončili dve vyradovacie konania, ktoré boli začaté v roku 2021 a boli prerušené kvôli odchodu zodpovedného pracovníka, a to vyradovacie konanie Ekonomického útvaru R STU vydaním rozhodnutia Odboru archívov a registratúr MV SR v septembri a vyradovacie konanie Útvaru hlavného kontrolóra STU vydaním rozhodnutia OAR MV SR v novembri. Tiež bol podaný návrh na vyradenie registratúrnych záznamov z Registratúrneho strediska Rektorátu STU, následne v novembri prišlo rozhodnutie OAR MV SR so súhlasom na preradenie archívnych dokumentov do Archívu STU, resp. registratúrnych záznamov bez dokumentárnej hodnoty na trvalé zničenie. Do Archívu STU boli archívne dokumenty prevzaté v decembri.

V rámci predarchívnej starostlivosti boli vykonané kontrolné návštevy registratúrnych stredísk na Strojníckej fakulte a Fakulte elektrotechniky a informatiky. Na Fakulte informatiky a informačných technológií archív poskytol podklady pre vypracovanie pracovnej náplne pre zamestnanca registratúrneho strediska, následne bolo vykonané zaškolenie novej pracovníčky v Registratúrnem stredisku FIIT, ako aj školenie pre pracovníkov dekanátu zamerané na organizáciu a chod registratúry na fakulte.

Na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie prebehli konzultácie ohľadom prípravy vyradovacieho konania na projektovom a personálnom oddelení dekanátu.

V júni pracovník archívu vykonal pracovnú návštevu Vojenského historického ústavu v Bratislave za účelom oboznámenia sa s procesom digitalizácie obrazových a písomných archívnych dokumentov vo VHA, ako aj s možnosťami štúdia dokumentácie z obdobia Slovenského národného povstania a vojenskej prípravy vysokoškolákov v období socializmu. V novembri sa pracovník archívu zúčastnil na konferencii pod názvom Hrdinstvo a násilie počas 2. svetovej vojny v Múzeu SNP v Banskej Bystrici a zároveň navštívil Archív Múzea SNP za účelom štúdia dokumentov týkajúcich sa účasti vysokoškolákov-technikov v Slovenskom národnom povstaní.

V decembri účasťou na sympóziu z Cyklu Osobnosti slovenského archívnictva si pracovníci archívu uctili pamiatku svojej pedagogičky docentky D. Lehotskej pri príležitosti jej 100-tého výročia narodenia.

2. Ochrana, evidencia a sprístupňovanie archívnych dokumentov

Do Zbierky fotografií, fotonegátívov a diapozitívov k dejinám STU pribudlo 44 nových fotografií. Do Zbierky technických predmetov sme získali nástennú lampu zo 40-tych rokov 20. storočia z pôvodného inventára budovy STU na Mýtnej 36.

Archív prevzal z Pedagogického oddelenia FEI 2 knihy kandidátov vied CSc. z rokov 1956 – 1982 a 1987 – 1996.

V máji boli premiestnené osobné spisy profesorov STU z depozitu E 020 do nového depozitu B 004, čím sa vo veľkej miere scelil fond rektorátu.

V 2. polroku prebehlo spracovanie osobného fondu jedného zo zakladateľov STU profesora Karla Křivanca, a to roztriedením jednotlivín a ich chronologickým alebo vecným zoradením. Vznikol tak osobný fond s rozsahom 25 krabíc, ktorý môže poskytnúť dôležité informácie pre záujemcov o históriu odboru dopravných stavieb v Československu, ako aj o históriu výučby tohto odboru na Stavebnej fakulte STU v začiatkoch jej existencie.

Vo fonde Strojníckej fakulty a Stavebnej fakulty sa začalo s triedením a evidenciou rozsiahleho materiálu vzniknutého z činnosti pedagogických oddelení, pripravila sa pomôcka pre vyhľadávanie zo zatiaľ nespracovaných materiálov pedagogického oddelenia SvF a pristúpilo sa ku triedeniu, usporadúvaniu a zaradovaniu dosiaľ nešpecifikovaných častí fondu R STU.

V rámci sprístupnenia zdigitalizovaných archívnych dokumentov aj v tomto období pokračovala tvorba registrov v aplikácii BACH, a to zo zasadnutí Profesorského zboru SVŠT z rokov 1940 až 1950.

Pre vnútornú potrebu Archívu STU bol vypracovaný materiál s názvom Rektori, prorektori, dekáni, prodekáni a predsedovia akademických senátov STU v Bratislave za roky 1986 až 2022. Ide o pokračovanie publikácie, ktorú Archív STU vydal v roku 1986 a v ktorej boli zachytení akademickí funkcionári školy od roku 1938 do roku 1986.

3. Využívanie archívnych dokumentov

Archív STU v priebehu roka 2022 v oblasti vydávania správnych informácií:

- vydal: a) 326 potvrdení o štúdiu na STU pre účely sociálneho zabezpečenia, z toho 304 spoplatnených a 22 nespoplatnených pre Sociálnu poisťovňu
 - b) 3 potvrdenia o zamestnaní na STU pre účely sociálneho zabezpečenia (nespoplatnené)
- vypracoval 36 podkladov pre vystavenie duplikátov dokladov o ukončení inžinierskeho a bakalárskeho štúdia, resp. o oprávnení používania titulu Ing. arch.

Pri stanovení výšky úhrad za poskytnuté služby a za vydávanie a doručovanie správnych informácií pre úradnú potrebu sa postupovalo podľa Cenníka úhrady nákladov Archívu STU.

Na požiadanie vedenia STU archív spracoval počty kandidátov vied (CSc.) udelených Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave za roky 1955 až 1999. Nakoľko tento problém ešte nebol komplexne spracovaný, archív musel požiadať o spoluprácu príslušné oddelenia na dekanátoch fakúlt a taktiež sa obrátil na oddelenie vysokých škôl Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Za sledované obdobie prejavili záujem o prezenčné štúdium archívnych dokumentov v bádateľni archívu 11 bádatelia o nasledovné témy:

1. V. Milata	Doc. R. Kada – štúdium osobného spisu (úmrtie)
2. M. Kundrák	Počítač URAL – fotografie (pre rodinnú kroniku)
3. M. Ďurčo	Prof. K. Křivanec – štúdium osobného fondu
4. M. Porubčinová	Osobné spisy profesorov SvF (Bella, Dub, Gál, Havelka, Chrobák) – podklady pre pomenovanie posluchárni na SvF
5. R. Melčák	Projektová dokumentácia budovy SjF na Námestí slobody – rekonštrukcia auly
6. T. Ghanemová	Prof. A. Linczényi – štúdium osobného spisu pre

7. M. Uher	Encyklopédiu Belianu Prof. E. Matisová a prof. P. Fellner – štúdium osobných spisov pre edíciu Osobnosti FCHPT.
8. M. Vančo	Výučba fyziky na FEI STU
9. B. Formánek	Heuristika článkov z časopisu Spravodajca EF SVŠT
10. O. Držík	Budova STU na Vazovovej 5
11. T. Černák	Vypracovanie hesla – doc. I. Abrhan.

4. Odborná kultúrno – propagačná činnosť

Pre potreby záujemcov z radov zamestnancov STU, ale aj pre záujemcov z iných vedeckých inštitúcií archív poskytol rôzne informácie, napríklad o pôsobnosti bývalých učiteľov STU, o budovách patriacich STU, o zmenách v učebných osnovách vysokoškolského štúdia, o personálnom zložení Ústavu aplikovanej mechaniky a mechatroniky SjF, či odbornej činnosti učiteľov univerzity, ktorí mali výročia narodenia, prípadne zomreli. Nadalej pokračovala spolupráca s Alumni klubom STU.

V univerzitnom časopise SPEKTRUM boli uverejnené v pravidelnej rubrike Dejiny nasledovné príspevky: Pofebruárový vývoj v spoločnosti i v školstve (Pokračovanie v mapovaní životných príbehov našich učiteľov) (M. Pálffyová, A. Káňovičová) – č. 5-6 2021/2022, dva príspevky venované vojenskej tematike: Vojenský vysokoškoláci v čase druhej svetovej vojny (M. Durbák, M. Pálffyová) – č. 7-8 a č. 9-10 2021/2022 Počiatky Vojenskej katedry na SVŠT (M. Durbák, M. Pálffyová) – č. 1-2 2022/2023 a Vojenská katedra SVŠT v 60-tych rokoch (M. Durbák, M. Pálffyová) – č. 3-4 2022/2023.

Hospodárenie Archívu STU za rok 2022

Prevádzka centrálne financovanej súčasti Archívu je financovaná, a teda aj náklady a výnosy sa účtujú z dvoch zdrojov financovania:

- dotácia
- vlastné zdroje.

Dotácia:

Za rok 2022 pracovisko Archívu vyčerpalo bežnú neúčelovú dotáciu Rektorátu vo výške 92 265,98 €, z toho:

521 mzdy	66 839,00 €
524 odvody	23 829,64 €
525 ostatné sociálne poistenie	298,98 €
527 zákonné sociálne náklady	1 298,36 €
Suma nákladov	92 265,98 €

221 Ostatné výdavky (TaS VT) 3 094,33 €

Vlastné zdroje:

K 31.12.2021 bol zostatok finančných prostriedkov z predchádzajúceho obdobia na bežnom účte 1 544,56 €.

K 31.12.2022 bol zostatok finančných prostriedkov na bežnom účte 1 998,45 €.

Príjmy pracoviska za rok 2022 boli vo výške 2 054,10 €, a to za vydanie dokladov o štúdiu § 67 a služby bádateľom.

Výdavky k 31.12.2022 predstavovali 1 600,21 €.

Náklady k 31.12.2022 boli vo výške 1756,59 €, a to:

501 spotreba materiálu	957,72 €
518 ostatné služby (telefóny, poštové služby)	274,95 €
512 cestovné	64,92 €
551 odpisy	459,00 €
Suma nákladov	1756,59 €